

Nr 22

Utlåtande i anledning av väckt motion om ersättning av statsmedel för skada på kommunal egendom.

I en inom andra kammaren väckt och till allmänna beredningsutskottet hänvisad motion II: 300 av herr *Holmberg m. fl.* föreslås, att riksdagen beslutar att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förslag med innebörd att ersättning av statsmedel kommer att utgå för all skada på primärkommunernas och landstingens egendom.

I motionen anföres, att en stor del av försäkringsbolagens vinster kommer från de av kommunerna erlagda försäkringsavgifterna. Kommunerna har att foga sig efter bolagens villkor. De kan inte inrätta särskilda försäkringsfonder utan tillåtelse av Kungl. Maj:t och därigenom har de gjorts ännu mer beroende av försäkringsbolagen. Staten står självrisk, vilket visar att det är lönande att göra så. Statsmakterna bör snarast göra slut på försäkringsbolagens möjlighet att profitera på kommunerna genom att ersätta kommunerna för skada på deras egendom.

Beträffande motiveringen i övrigt får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har inhämtat yttrande över motionen från försäkringsinspektionen, kommunförbundet och stadsförbundet.

Försäkringsinspektionen anför, att försäkringsrörelsen i flera branscher gått med förlust sedan flera år. Detta gäller särskilt inom brandförsäkring å fastigheter och inom bilförsäkring. Med den i försäkringslagen inskrivna skälighetsprincipen och den mycket hårda konkurrens som råder torde det ej heller vara någon risk för att premienivån kommer att stiga till oskälig höjd. Kommunerna brukar dessutom beviljas en betydande rabattering av eljest tillämpade premier.

Det skulle vidare leda till orimliga konsekvenser om staten skulle ersätta alla skador, då det skulle eliminera incitamentet till skadeförebyggande åtgärder. Det skulle dessutom innebära en form av statsbidrag, som skulle bli beroende av i vilken omfattning kommunerna förvärvade fast egendom.

Inspektionen avstyrker motionen.

Kommunförbundet anför, att statens övertagande av ansvaret skulle medföra mycket svårlösta administrativa problem. Av finansiella och andra skäl måste det anses uteslutet att staten skulle påtaga sig en sådan uppgift.

Förbundet avstyrker motionen.

Stadsförbundet framhåller, att inga formella hinder finnes för kommu-

nerna att stå självrisk eller att med Kungl. Maj:ts medgivande bilda en försäkringsfond. Endast de tre största städerna har emellertid funnit det tillrådligt att stå självrisk. Städerna har vanligen sammanfört sina skadeförsäkringar till ett enda försäkringsbolag, och anbud infordras i regel från flera företag, varigenom premierna torde pressas. Frågan om bildande av en kommunernas egen försäkringsinrättning har diskuterats liksom möjligheten att bilda ett gemensamt kommunalt organ som ett slags generalagentur för alla kommunala skadeförsäkringar. I Danmark finns en kommunal skadeförsäkringsinrättning.

Stadsförbundet säger sig finna motionärernas förslag orealistiskt.

Utskottet

I remissyttrandena avstyrkes samstämmigt motionärernas förslag med hänvisning till att de ifrågasatta åtgärderna skulle medföra icke önskvärda konsekvenser av olika slag och till att olägenheter med den nuvarande ordningen icke kan anses föreligga på sätt som motionärerna hävdar.

Utskottet kan i allt väsentligt ansluta sig till vad i remissyttrandena anförts och hemställer,

att motion II: 300 icke må föranleda någon riksdagen åtgärd.

Stockholm den 14 april 1964

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Möller, Schött, Sörlin, Söderberg, Heleblad, Tage Johansson, Svanström, Wallmark, fru Olsson, herrar Hedlund, Kilsmo;

från andra kammaren: fru Eriksson i Stockholm, herrar Skoglösa, Jacobsson i Sala, Dickson, fru Jäderberg, fru Thunvall, herrar Hamrin i Kalmar, Gustafsson i Uddevalla, Börjesson i Glömminge, fröken Anderson i Lerum, fru Forsling, och herr Nordstrandh.